

PUNT PER PUNT

Cita cultural
17 d'octubre, 20 h
Perseguint un somni.
Xarrada amb Sol Picó
Paranimf de la UA
<https://bit.ly/2DdoAdN>

Curs de valencià C2 de la Universitat d'Alacant i *Información*

Fascicle 4. Aprendre valencià és moda

A Comprensió escrita i expressió oral

Exercici 1.

Llig el text següent i anota totes les idees que et podrien servir per a resumir-lo, comentar-lo o desenvolupar-lo:

Cinquanta alumnes Erasmus aproven el nivell A1 de valencià en la Universitat d'Alacant

Cinquanta alumnes Erasmus han aprovat enguany el nivell A1 de valencià en la Universitat d'Alacant, després d'haver seguit els dos cursos, un per cada quadrimestre, que els ha ofert el Servei de Llengües de la UA al llarg del curs acadèmic 2017-2018. Les dades són especialment positives: és la primera vegada que a Alacant se n'ofereixen dos edicions, les xifres d'abandonament dels cursos han sigut ínfimes i el percentatge d'aprovat ha sigut del cent per cent.

L'alumnat procedeix pràcticament de tots els continents i de països tan diferents com la Xina, Corea del Sud, els Estats Units d'Amèrica, el Brasil, Polònia, Hongria, Anglaterra, Escòcia, Irlanda, França o l'illa de la Reunió, entre altres. La majoria es caracteritza pel poliglòtisme i l'estima cap a les llengües: «Alguns alumnes dominen perfectament fins a quatre o cinc idiomes, és un goig treballar amb persones tan receptives a la diversitat lingüística», ens confessa Lúcia Garrigós, la professora dels dos cursos. Si bé molts tenen com a idioma matern alguns dels més parlats al món, com ara l'anglès, el xinès, el francès o el portugués, també n'hi ha que parlen llengües minoritàries, com ara el gaèlic irlandès, el gaèlic escocès o l'occità.

Lúcia Garrigós ens conta com ha sigut l'experiència: «Impartir un curs amb un destinatari tan divers sempre és un repte. Però quan veus que els estudiants comencen a entendre't i a produir frases senzilles, sents que tot funciona i que la comunicació flueix.» Per als joves estudiants, aprendre valencià és una gran oportunitat: «no solament perquè coneixem una nova cultura, sinó perquè també incrementem les nostres possibilitats laborals», ens explica Julia, una alumna polonesa. A molts els sedueix la idea de passar part de les seues vides a Alacant, València, Barcelona o Mallorca i, en aquest sentit, poder comunicar-se en valencià és un reforç molt important.

«L'impuls actual al valencià des de la Generalitat, cristal·litzat per exemple en la posada en marxa d'À Punt, és fonamental perquè aquestes persones consoliden l'aprenentatge de la nostra llengua. Ara poden percebre el valencià amb normalitat i això els anima a seguir aprenent», comenta Lúcia Garrigós. En sentir-la, Eibhlís, una alumna irlandesa, amolla una de les expressions favorites de tot el grup: «Seguir aprenent valencià? I tant que sí! Xino-xano!»

Les construccions impersonals [*n'hi ha que* + verb] i [*hi ha qui* + verb] són equivalents, però presenten diferències. En la primera, els pronoms *n'* i *que* remetent a un nom plural elidit (ací *alumnes*), que fa que el verb següent aparega en plural (*parlen*). En la segona, en canvi, no hi ha cap antecedent elidit (per això no hi posem *n'*) i el relatiu substantivat *qui*, com a subjecte, demana el verb en singular: *Hi ha qui parla llengües minoritàries*.

Exercici 2. Situació comunicativa per parelles.

Participes en un debat públic de caràcter formal. Adopta un dels rols que proposem més avall i intenta convèncer la persona amb qui interactues que el teu punt de vista és el correcte:

a) Defenses que les beques Erasmus són una manera excel·lent de conèixer món, noves llengües i cultures, i adquirir una formació molt vàlida per al futur laboral dels estudiants de tota Europa.

b) Defenses que l'orientació de les beques Erasmus no és la idònia, perquè se solen produir importants desajustos acadèmics entre universitats i es fomenten en excés aspectes lúdics que no incideixen positivament en la formació dels estudiants.

Exercici 3. Exposició individual.

Fes una intervenció oral de més de 4 minuts d'acord amb les instruccions següents:

Eres tècnic o tècnica de la regidoria de cultura de l'ajuntament del teu poble. La corporació ha decidit impulsar l'ús i el coneixement del valencià entre la població i ha dissenyat una campanya ben ambiciosa. Et correspon presentar-la en un acte públic. En la teua intervenció, pots seguir aquest guió:

- Salutació i presentació de l'acte
- Motius i intenció de la campanya
- Continguts: publicitat, cursos i edició de materials
- Increment en l'ús i el coneixement del valencià que voleu assolir
- Agraïment i comiat

Consells:

- No permetes que recaiga tot el pes de la **situació comunicativa** en l'altre interlocutor. Demana cordialment l'ús de la paraula i exposa els teus arguments.
- Cada ítem del guió de l'**exposició individual** és un ressort que t'ha d'estimular per a generar un o diversos comentaris al voltant d'eixa idea.

B Gramàtica

Els verbs (II)

2. Sintaxi verbal

El verb és l'element central del predicat, un dels dos components, juntament amb el subjecte, que constitueixen l'oració. El significat de cada verb determina si necessita o no uns complements que l'acompanyen. Per exemple, el verb *dormir* funciona sense: *Silenci, la xiqueta dorm*. En canvi, el verb *mirar* pot requerir un complement directe: *No mireu la solució encara*. O el verb pronominal *dedicar-se* o la locució verbal *estar d'acord* demanen sengles complements de règim verbal, introduïts respectivament per les preposicions *a* i *amb*: *Pere es dedica a l'orfebreria*. *No estem d'acord amb les noves condicions*.

No obstant això, un mateix verb pot presentar diversos significats que impliquen, consegüentment, la presència o no de determinats complements. Per exemple, el verb *pensar* és transitiu i requereix un complement directe (generalment una oració completiva) quan significa 'creure' o 'formar un judici sobre alguna cosa': *Pense que em vaig precipitar*. *Per què no penses millor la resposta?* En canvi, amb sentit absolut, significa 'concebre intel·lectualment', és intransitiu i es construeix sense cap complement: *Eixe futbolista juga sense pensar*. O bé, amb el significat de 'tindre present en la memòria', és també intransitiu i exigeix un complement de règim verbal (CRV) introduït per *en*: *Pensava en les vacances tot l'any*.

Fascicle 4. Aprendre valencià és moda

2.1 Verbs transitius

Els verbs transitius són els que demanen la presència d'un complement directe (CD). Aquest complement se sol construir sense la mediació de la preposició *a*, que només apareix quan és representat per un pronom personal fort, quan s'altera l'orde sintàctic habitual o, facultativament, quan és representat per un nom propi o pels pronoms *algú*, *ningú*, *tots*, *tothom*, *qui*. El CD es pot transformar en el subjecte pacient de la veu passiva.

Són transitius la majoria de verbs que expressen l'efecte que causa algun fet sobre l'ànim d'una persona: *afectar*, *amoïnar*, *angoixar*, *anguniar*, *aterrir*, *concernir*, *destorbar*, *empipar*, *emprenyar*, *encisar*, *enfadar*, *espantar*, *fascinar*, *horriritzar*, *impressionar*, *incomodar*, *meravellar*, *neguitejar*, *preocupar*, *terroritzar*, *sorprendre*, etc. Conseqüentment, regeixen CD:

- *Les crítiques a l'obra van incomodar l'actriu principal.*

El tret humà que generalment presenta el CD d'aquests verbs provoca que el confonguem sovint amb un complement indirecte (CI) i l'introduïm incorrectament amb la preposició *a*. No obstant això, la transformació a la veu passiva ens ajuda a esvaïr el dubte:

- *L'actriu principal va ser incomodada per les crítiques a l'obra.*

D'una altra banda, hi ha un grup de verbs transitius que, per proximitat a uns altres verbs, usem de vegades incorrectament com a intransitius, seguits d'alguna preposició. Entre aquests, es troben els següents: *carregar (una responsabilitat)*, *continuar (un treball)*, *debatre (una proposta)*, *encertar (un enigma)*, *estirar (un fil)*, *obsequiar (un amic amb un detall)*, *parlar (una llengua)*, *quedar-se (una propina)*, *somiar (un gran èxit)*, etc. A més, els verbs d'alimentació *desdejunar*, *esmorzar*, *dinar*, *berenar* i *sopar*, per proximitat al verb *menjar*, han assolit el valor transitiu i es poden construir també seguits d'un CD: *Hem sopat fruita.*

2.2 Verbs intransitius

Els verbs intransitius són els que es construeixen sense CD. No obstant això, hi ha uns quants verbs intransitius que, de vegades, usem com a transitius incorrectament. Per exemple *afllorar* o *cessar* no demanen cap complement: *Han afllorat les discrepàncies. L'entrenador ha cessat en el càrrec.* Si volem destacar la presència d'un agent, podem usar el verb *fer*: *El president ha fet que l'entrenador cesse* (però no **El president ha cessat l'entrenador*). D'altra banda, *col·laborar* i *contactar* demanen un CRV introduït per *amb*: *Contacta amb nosaltres.* La influència de l'anglès provoca que, de vegades, els usem incorrectament com a transitius: **Contacta'ns.* Així mateix, *recórrer* és també intransitiu i reclama un CRV introduït per la preposició *contra* quan significa 'interposar un recurs': *Recorrerem contra la sentència.* A més, el verb *telefonar* no demana un CD, sinó un CI introduït per la preposició *a*: *Has telefonat al pare?*

Igualment, cal remarcar el funcionament dels verbs *interessar*, *encantar* i *molestar*. Tots tres presenten valors com a transitius i com a intransitius. El valor bàsic de *interessar* és intransitiu, però és transitiu quan significa 'afectar l'interès d'algú': *La nova normativa interessa tots els comerciants.* Pel que fa a *encantar* i *molestar*, presenten un ús com a intransitius quan s'assimilen al funcionament del verb *agradar*. Així, quan *encantar* significa 'agradar molt' i quan *molestar* equival a 'no agradar gens', demanen un CI: *Li encanta menjar. Li molesta el teu to de veu.* En canvi, quan *encantar* vol dir 'encisar' i *molestar* 'causar molèstia', regeixen CD: *La va encisar amb la mirada. El vent ha molestat els ciclistes.*

2.3 Verbs pronominals i no pronominals

Els verbs pronominals es construeixen sempre acompanyats d'un pronom feble de caràcter reflexiu: *adir-se*, *ajocar-se*, *atrevir-se*, *desviure's*, *esperesar-se...* Uns altres verbs són pronominals en alguns dels valors que presenten, en concret quan expressen una acció que recau sobre el mateix subjecte: *adormir-se*, *alçar-se*, *despullar-se*, *gitar-se*, *llavar-se*, *pentinar-se*, *vestir-se...* Així, també hem d'usar com a pronominals els verbs *aprimar-se* ('fer-se més prim'), *engreixar-se* o *engrossir-se* ('fer-se més gros') o *entrenar-se* ('preparar-se per a una prova'). El verb *desdejunar* també admet l'ús com a pronominal quan l'usem sense CD: *T'has desdijunat ja?*

Per contra, no són mai pronominals els verbs *callar*, *caure*, *cobrar*, *prendre* i *témer*: *He pres una pastilla este matí. Temem que ha passat una desgràcia.* Pel que fa al verb *passar*, és en la majoria de sentits no pronominal, també quan significa 'estar un cert temps fent alguna cosa': *Passa el dia mirant per la finestra. Passen la vida amb el mòbil en la mà.* Només admet el valor pronominal quan significa 'perdre la frescor d'un aliment', 'canviar de bàndol' o 'excedir-se'. En aquests casos, l'usem acompanyat del pronom *en* fossilitzat: *Els albercocs se n'han passat. Pere se n'ha passat al Llevant. Ens en vam passar d'optimistes.*

2.4 El complement de règim verbal i el complement dels verbs de moviment

El CRV és exigít per la semàntica del verb i introduït per una preposició concreta: *S'oposen als canvis. Renuncien a continuar. Ens alegrem de la notícia. Estem d'acord amb la iniciativa. L'examen consisteix en tres blocs de preguntes.* En àmbits formals, les preposicions dels règim cauen davant de la conjunció *que*, mentre que *en* i *amb* són substituïdes per *a* o *de* davant d'infinitiu: *S'oposen que hi haja canvis. Ens alegrem que vingues. Estem d'acord a treballar junts. L'examen consisteix a respondre tres blocs de preguntes.* Quan el CRV no és explícit, l'hem de substituir per pronoms febles: *Hi renuncien. Ens n'alegrem.*

Els verbs de moviment demanen un tipus de complement particular, perquè presenta l'aparença d'un complement circumstancial (CC), però és exigít per la semàntica del verb igual que un CRV: *Anem a casa. Venim de la serra. Pugeu a l'autobús? Demà tornarem a la piscina.*

2.5 Els verbs *fer* i *deixar* + infinitiu

Els verbs *fer* i *deixar* poden introduir clàusules d'infinitiu i assolir un significat pròxim a *obligar* i *permetre*, respectivament: *Has fet riure la xiqueta. No hem deixat descansar l'oncle.* Si et fixes, els sintagmes *la xiqueta* i *l'oncle* són el subjecte lògic dels infinitius (*riure* i *descansar*) i, alhora, el CD dels verbs principals (*has fet* i *hem deixat*). Per tant, si els substituïrem per un pronom feble, les frases quedarien així: *L'has feta riure. No l'hem deixat descansar.*

No obstant això, mira què ocorre si canviem les oracions i, en lloc que aparega l'infinitiu d'un verb intransitiu (com *riure* o *descansar*), n'apareix un altre de transitiu: *Has fet estudiar la lliçó a la xiqueta. No hem deixat acabar el treball a l'oncle. La*

presència del CD dels infinitius (*la lliçó* i *el treball*) desplaça la funció sintàctica del subjecte lògic dels infinitius respecte al verb principal. És a dir, *la xiqueta* i *l'oncle* passen a ser CI dels verbs principals i per això són introduïts per la preposició *a*. Si en férem la substitució pronominal, les oracions quedarien així: *Li has fet estudiar la lliçó. No li hem deixat acabar el treball.*

2.6 El verb *haver-hi*

El verb *haver-hi* és impersonal: no té subjecte gramatical i el complement que introdueix funciona com si fora un complement directe. Per això, la tendència més estesa és usar-lo només en singular, també quan el complement és plural: *Hi ha un gat en el terrat. Hi ha alguns gats en el terrat.* No obstant això, en molts parlars es percep aquest complement com si fora el subjecte del verb *haver-hi* i hi apliquen la concordança: *Hi han alguns gats en el terrat.* Esta última opció és menys recomanable per a registres formals.

Exercici 4.

Ompli els buits del text següent amb l'opció adequada de les tres que t'ofereim en la graella:

Sardenya: la nació de les cinc llengües

Al llarg del segle xx, l'italià, la llengua de la república, es va estendre per l'illa de Sardenya gràcies a la posició de privilegi institucional que ostenta. (a) _____, el sard i les altres llengües de l'illa, (b) _____ el català, mantenen una presència important i van recuperant terreny a les institucions. El Consell de Sardenya, l'organisme d'autogovern, va aprovar (c) _____ juny de 2018 una llei de regulació integral de la llengua sarda i de les altres que li són pròpies. De les quatre llengües que (d) _____ han parlat tradicionalment, el sard és la més important: no solament és la més parlada i estesa, (e) _____ també és la que defineix la identitat pròpia de l'illa. Les altres tres llengües, el català, el cors i el lligur, són (f) _____ del paper de Sardenya com a (g) _____ de camins, un paper que (h) _____ la història a través dels segles. Així hi van arribar el català i el lligur i així es va expandir el cors al sud de l'estret de Bonifacio. De totes les llengües romàniques, el sard és considerada la que més (i) _____ al llatí. Les enquestes sociolingüístiques afirmen que un 80% de la població l'entén i que prop del 60% pot parlar (j) _____ i l'empra (k) _____ idioma habitual. El català de l'Alguer, o alguerès, és la llengua parlada en aquesta ciutat de la costa, repoblada per gent del Penedès i del Tarragonès el 1354, en foragitar els genovesos que l'ocupaven. La majoria dels algueresos es (l) _____ de parla catalana, part d'una minoria cultural dins de la nació sarda.

Font: Vilaweb

a) Malgrat	Malgrat que	Malgrat això
b) entre les quals	entre quines	entre les que
c) al	en	el
d) se n'	s'hi	se'n
e) si no	sinó que	sinó què
f) testimonis	testards	testics
g) creïlla	graella	cruïlla
h) l'ha marcat	l'ha marcada	n'ha marcat
i) sembla	s'assembla	pareguda
j) en sard	sard	en llengua sarda
k) com	en qualitat	com a
l) considera sard	considera sards	consideren sards

Saps que *foragitar* significa 'expulsar a algú del lloc on es creu que no ha d'estar'?

Exercici 5.

Transforma les oracions següents de manera que es mantinga el sentit de la primera. En alguns casos, simplement has de substituir els complements elidits pels pronoms febles corresponents:

- Ens han venut les antigalles a molt bon preu. _____ han venudes.
- La mestra els ha donat dos dies més a fi que repassen el treball final. La mestra els ha donat dos dies més _____ repassen el treball final.
- Han convocat la reunió demà a la vesprada. Han convocat la reunió demà _____.
- Estàvem treballant tan tranquils quan, de sobte, va caure la prestatgeria. Estàvem treballant tan tranquils quan, _____, va caure la prestatgeria.
- Cada dia explique als alumnes dos temes sencers a classe. Cada dia _____ explique _____ sencers.
- La cafeteria a la qual solíem anar ha tancat. La cafeteria _____ solíem anar ha tancat.

Saps que *antigalla* significa 'cosa molt antiga, costum propi de temps antics'?

Exercici 6.

Llig atentament el text següent. Com pots comprovar, el text presenta una bona ortografia i utilitza un vocabulari precís i variat. Tanmateix, conté quinze errades gramaticals. Detecta-les i indica com les resoldries:

Una aplicació interactiva per a aprendre valencià jugant

Aprendre valencià jugant. Aquest és el principal objectiu de l'aplicació interactiva Enjogassa't, llançada per la Diputació de València per a què els seus usuaris es divertisquen mentre que aprenen. La vicepresidenta de la corporació, Maria Josep Amigó, el diputat de Cultura, Xavier Rius, i la responsable de la Unitat de Normalització Lingüística, Immaculada Cerdà, van presentar el dimarts passat la primera fase del joc. Es tracta d'una aplicació en línia, pensada per utilitzar-la a través de dispositius com pissarretes electròniques, ordinadors i telèfons mòbils.

Maria Josep Amigó ha incidit en què cal reivindicar la presència del valencià més enllà de l'Administració: «Iniciatives com aquesta són molt positives, doncs fan els usuaris aprendre valencià amb millors resultats.» En la mateixa línia s'ha pronunciat el diputat de Cultura, Xavier Rius, qui ha recordat que un dels eixos de treball de la Diputació és normalitzar l'ús del valencià com llengua de prestigi: «Enjogassa't consisteix en millorar el coneixement del valencià amb un enfocament molt didàctic.»

L'aplicació permet treballar tots els nivells lingüístics: ortografia, gramàtica i lèxic. A més, també invita als usuaris a expressar-se oralment i per escrit, amb propostes de situacions comunicatives obviant etiquetes gramaticals. En aquest sentit, Immaculada Cerdà destaca que «entre els factors claus alhora d'aprendre hi ha divertir-se i adquirir coneixements sense ser conscients.»

Vocabulari

Exercici 7.

Ompli els buits del text següent amb la paraula adequada, d'acord amb la definició que apareix entre parèntesis:

La Plataforma per la Llengua _____ ('HA POSAT EN MARXA, HA FET QUE FUNCIONE') recentment una campanya per a reivindicar que es puguen veure amb normalitat pel·lícules en valencià al cinema. I és que, a hores d'ara, la demanda és molt superior a l'oferta. Les iniciatives que funcionen actualment així ho _____ ('MOSTREN MANIFESTAMENT, CONSTATEN, VERIFIQUEN'): Escola Valenciana, amb les campanyes «Cinema a l'escola» i «Cinema en valencià», va aconseguir que més de 70.000 espectadors _____ ('GAUDIREN, DISFRUTAREN') en 2016 de productes cinematogràfics en valencià. Igualment, els cicles de cinema en valencià programats els últims anys per les universitats públiques valencianes han obtingut un gran èxit de públic i molt de _____ ('REPERCUSSIÓ, FET DE SER UNA COSA MOLT MENCIONADA O DIVULGADA') social.

Alexandre Ordaz és un dels responsables del projecte Ficció en Valencià, sorgit com a resposta a la _____ ('DERROTA COMPLETA') del sector audiovisual valencià que va provocar el tancament de l'antiga RTVV. «El públic és _____ ('OBSTATINAT EN UNA OPINIÓ O UN PROPÒSIT, TENAC') a l'hora de demanar obres en valencià. Bona part de la societat vol tindre accés a productes fets en la seua llengua, mentre que cada vegada més gent vol aprendre valencià d'una manera lúdica». Ordaz posa _____ ('FORÇA EN L'EXPRESSIÓ O EN L'ENTONACIÓ PER A REALÇAR ALLÒ QUE ES DIU') en un dels exemples més significatius: «la sèrie d'animació *Bola de Drac* va _____ ('ACONSEGUIR QUE EL PÚBLIC O LA CLIENTELA ESDEVINGA FIDEL') el públic infantil i juvenil, un sector _____ ('PRIMORDIAL, PRINCIPAL, FONAMENTAL, CAPITAL, BÀSIC, MOLT IMPORTANT') per a la difusió de la llengua.» L'actor, productor i director Carles Alberola afirma que «necessitem més espais per a projectar els treballs que s'estan fent en la nostra llengua i que _____ ('DESGRACIADAMENT, MALAURADAMENT, DESAFORTUNADAMENT') encara no tenim. Hem d'aspirar que siga normal i senzill veure pel·lícules en valencià i no percebre-ho com una _____ ('ALLÒ QUE ES DONA GRATUITAMENT PER A SOCÓRRER UNA NECESSITAT'): hem de trencar les _____ ('FALTA DE CAPACITAT DE REACCIÓ DAVANT D'UN OBSTACLE, TENDÈNCIA A DEIXAR-SE MOURE PER UNA ACCIÓ EXTERNA') que encara perviuen». Alberola ja ha completat la seua primera pel·lícula, rodada íntegrament en valencià: *M'esperaràs?* «És la culminació d'un somni que tenia des de menut», confessa. Abans que es produísca l'_____ ('ACCIÓ O EFECTE D'ESTRENAR') al País Valencià, prevista per a 2018, l'obra serà exhibida en diversos festivals europeus i _____ ('DEL CONTINENT QUE S'ESTÉN A L'EST D'EUROPA').

Font: *Diari La Veu*

Exercici 8.

Escriu al costat de cada definició el verb pronominal adequat dels que t'ofereim en el requadre:

abacallar-se, abadocar-se, aborregar-se, acarrassar-se, adelerar-se, antullar-se, balir-se, conxorxar-se, debellir-se, encanar-se, entotsolar-se, tresullar-se

- Desitjar intensament i sobtadament alguna cosa poc raonable: _____
- Fer-se gros. Viure de manera deshonest: _____
- Corcar-se o tornar-se pols la fusta: _____
- Fer tracte o maquinació entre dos persones en perjudi d'una altra: _____
- Enorgullir-se d'alguna cosa: _____

- Afanyar-se molt, actuar amb ànsia: _____
- Encantar-se contemplant una cosa: _____
- Apartar-se del tracte de la gent, tancar-se en u mateix: _____
- Trobar-se ullerós, amb els ulls fatigats, per decaïment o fatiga del cos: _____
- No poder alenar per excés de riure o plorar: _____
- Protegir-se del sol, especialment els animals: _____
- Comportar-se amb esperit gregari, perdre la iniciativa: _____

Exercici 9.

Relaciona els verbs pronominals que apareixen en el requadre amb els sinònims corresponents:

abacallar-se, aponar-se, candir-se, desbrafar-se, desempallegar-se, desgargamellar-se, eixancar-se, encaterinar-se, engallar-se, sangllaçar-se, solsir-se, vantar-se

- Acamallar-se, escamarrar-se, escarranjar-se: _____
- Encapritxar-se, enamorar-se: _____
- Jactar-se, vanar-se: _____
- Ensulsir-se, esboldregar-se, esllavissar-se: _____
- Desempelluncar-se, despellugar-se: _____
- Espantar-se, esbalair-se, esparverar-se: _____
- Desganyir-se, escarcanyar-se, esganyar-se: _____
- Desbravar-se, esbravar-se, esbafar-se: _____
- Decandir-se, neulir-se: _____
- Acanyar-se, esllanguir-se, esprimatxar-se: _____
- Agimponar-se, apomponar-se, emponar-se: _____
- Empollastrir-se, engallar-se: _____

Exercici 10.

Relaciona les frases fetes següents amb el significat corresponent:

a) Anar entre llengües.	1) Xarrar molt i no fer res.
b) De no dir.	2) Mostra desconfiança envers alguna cosa.
c) Parlar a Déu de tu.	3) Ser una persona maldient.
d) Dir tant com una guitarra en un soterrar.	4) Ser una cosa inadequada a la situació.
e) Tindre molta llengua i poques mans.	5) Molt gran, extraordinari.
f) Parlar foradat.	6) Ser massa franc en el tracte.
g) Tindre la llengua de dextra.	7) Ser algú criticat.
h) Ja veurem, que diuen els cegos.	8) Dir coses sense trellat.

Exercici 11. ORAL

Escolta atentament les nou definicions de l'àudio. Després de cada una, et donarem set segons per a escriure la resposta correcta. En acabar, les repetirem de nou i tindràs tres segons més per a respondre:

a) F _____	d) E _____	g) R _____
b) U _____	e) A _____	h) G _____
c) O _____	f) I _____	i) A _____

<https://web.ua.es/va/cau/documentos/audios/c2-u04-a01.mp3>

Ortografia i fonètica

Vocalisme: canvis entre mots patrimonials i cultes

En el bagatge lèxic de les llengües romàniques, conviuen els mots patrimonials (aquells que han anat evolucionant històricament des del llatí) i els cultismes o semicultismes (els emprats directament de les fonts grecollatines, que no experimenten els canvis fonètics històrics). Així, el valencià presenta diversos duets, formats per una paraula patrimonial i un cultisme, que procedeixen del mateix ètim llatí. Pertanyen a la mateixa categoria gramatical, però cada terme s'ha especialitzat normalment en un significat diferent:

patrimonial	cultisme	patrimonial	cultisme	patrimonial	cultisme
aixella	axil·la	artell	article	cadira	càtedra
dit	dígit	dret	directe	eixam	examen
enyorar	ignorar	estret	estricte	llaurar	laborar
llec	laic	mig	medi	mirall	miracle
muscle	múscul	obra	òpera	orgue	òrgan
paraula	paràbola	raig	radi	redó	rotund

